



Nacionalni centar
za vanjsko vrednovanje
obrazovanja

Identifikacijska
naljepnica

PAŽLJIVO NALIJEPUTI

BIOLOGIJA

DRŽAVNA MATURA
šk. god. 2023./2024.

Ispitna knjižica 1

BIO.60.HR.R.K1.24



57112

Biologija

Način označavanja odgovora na listu za odgovore:

A B C

Način ispravljanja pogrešaka na listu za odgovore:

A B C D
↑ ↑
Prepisani točan odgovor Paraf (skraćeni potpis)



DRŽAVNA MATURA

BIOLOGIJA

1 2 3 4 5 7 8 9 0

Identifikacijska naljepnica
PAŽLJIVO NALIJEPITI!

B
I
O

List za odgovore

D-S060

1. A <input type="checkbox"/> B <input type="checkbox"/> C <input type="checkbox"/> D <input type="checkbox"/>	21. A <input type="checkbox"/> B <input type="checkbox"/> C <input type="checkbox"/> D <input type="checkbox"/>
2. A <input type="checkbox"/> B <input type="checkbox"/> C <input type="checkbox"/> D <input type="checkbox"/>	22. A <input type="checkbox"/> B <input type="checkbox"/> C <input type="checkbox"/> D <input type="checkbox"/>
3. A <input type="checkbox"/> B <input type="checkbox"/> C <input type="checkbox"/> D <input type="checkbox"/>	23. A <input type="checkbox"/> B <input type="checkbox"/> C <input type="checkbox"/> D <input type="checkbox"/>
4. A <input type="checkbox"/> B <input type="checkbox"/> C <input type="checkbox"/> D <input type="checkbox"/>	24. A <input type="checkbox"/> B <input type="checkbox"/> C <input type="checkbox"/> D <input type="checkbox"/>
5. A <input type="checkbox"/> B <input type="checkbox"/> C <input type="checkbox"/> D <input type="checkbox"/>	25. A <input type="checkbox"/> B <input type="checkbox"/> C <input type="checkbox"/> D <input type="checkbox"/>
6. A <input type="checkbox"/> B <input type="checkbox"/> C <input type="checkbox"/> D <input type="checkbox"/>	26. A <input type="checkbox"/> B <input type="checkbox"/> C <input type="checkbox"/> D <input type="checkbox"/>
7. A <input type="checkbox"/> B <input type="checkbox"/> C <input type="checkbox"/> D <input type="checkbox"/>	27. A <input type="checkbox"/> B <input type="checkbox"/> C <input type="checkbox"/> D <input type="checkbox"/>
8. A <input type="checkbox"/> B <input type="checkbox"/> C <input type="checkbox"/> D <input type="checkbox"/>	28. A <input type="checkbox"/> B <input type="checkbox"/> C <input type="checkbox"/> D <input type="checkbox"/>
9. A <input type="checkbox"/> B <input type="checkbox"/> C <input type="checkbox"/> D <input type="checkbox"/>	29. A <input type="checkbox"/> B <input type="checkbox"/> C <input type="checkbox"/> D <input type="checkbox"/>
10. A <input type="checkbox"/> B <input type="checkbox"/> C <input type="checkbox"/> D <input type="checkbox"/>	30. A <input type="checkbox"/> B <input type="checkbox"/> C <input type="checkbox"/> D <input type="checkbox"/>
11. A <input type="checkbox"/> B <input type="checkbox"/> C <input type="checkbox"/> D <input type="checkbox"/>	31. A <input type="checkbox"/> B <input type="checkbox"/> C <input type="checkbox"/> D <input type="checkbox"/>
12. A <input type="checkbox"/> B <input type="checkbox"/> C <input type="checkbox"/> D <input type="checkbox"/>	32. A <input type="checkbox"/> B <input type="checkbox"/> C <input type="checkbox"/> D <input type="checkbox"/>
13. A <input type="checkbox"/> B <input type="checkbox"/> C <input type="checkbox"/> D <input type="checkbox"/>	33. A <input type="checkbox"/> B <input type="checkbox"/> C <input type="checkbox"/> D <input type="checkbox"/>
14. A <input type="checkbox"/> B <input type="checkbox"/> C <input type="checkbox"/> D <input type="checkbox"/>	34. A <input type="checkbox"/> B <input type="checkbox"/> C <input type="checkbox"/> D <input type="checkbox"/>
15. A <input type="checkbox"/> B <input type="checkbox"/> C <input type="checkbox"/> D <input type="checkbox"/>	35. A <input type="checkbox"/> B <input type="checkbox"/> C <input type="checkbox"/> D <input type="checkbox"/>
16. A <input type="checkbox"/> B <input type="checkbox"/> C <input type="checkbox"/> D <input type="checkbox"/>	36. A <input type="checkbox"/> B <input type="checkbox"/> C <input type="checkbox"/> D <input type="checkbox"/>
17. A <input type="checkbox"/> B <input type="checkbox"/> C <input type="checkbox"/> D <input type="checkbox"/>	37. A <input type="checkbox"/> B <input type="checkbox"/> C <input type="checkbox"/> D <input type="checkbox"/>
18. A <input type="checkbox"/> B <input type="checkbox"/> C <input type="checkbox"/> D <input type="checkbox"/>	38. A <input type="checkbox"/> B <input type="checkbox"/> C <input type="checkbox"/> D <input type="checkbox"/>
19. A <input type="checkbox"/> B <input type="checkbox"/> C <input type="checkbox"/> D <input type="checkbox"/>	39. A <input type="checkbox"/> B <input type="checkbox"/> C <input type="checkbox"/> D <input type="checkbox"/>
20. A <input type="checkbox"/> B <input type="checkbox"/> C <input type="checkbox"/> D <input type="checkbox"/>	40. A <input type="checkbox"/> B <input type="checkbox"/> C <input type="checkbox"/> D <input type="checkbox"/>

BIO.60.HR.R.L1.02



57113

Šifra ocjenjivača: _____

NE FOTOKOPIRATI
OBRAZAC SE ČITA OPTIČKI

NE PISATI PREKO
POLJA ZA ODGOVORE

Označavati ovako:

B
I
O

List za ocjenjivača

B I 0

41.1.	Popunjava ocjenjivač	0	<input type="checkbox"/>	1	<input type="checkbox"/>	NO	<input type="checkbox"/>
41.2.	Popunjava ocjenjivač	0	<input type="checkbox"/>	1	<input type="checkbox"/>	NO	<input type="checkbox"/>
42.1.	Popunjava ocjenjivač	0	<input type="checkbox"/>	1	<input type="checkbox"/>	NO	<input type="checkbox"/>
42.2.	Popunjava ocjenjivač	0	<input type="checkbox"/>	1	<input type="checkbox"/>	NO	<input type="checkbox"/>
43.1.	Popunjava ocjenjivač	0	<input type="checkbox"/>	1	<input type="checkbox"/>	NO	<input type="checkbox"/>
43.2.	Popunjava ocjenjivač	0	<input type="checkbox"/>	1	<input type="checkbox"/>	NO	<input type="checkbox"/>
44.1.	Popunjava ocjenjivač	0	<input type="checkbox"/>	1	<input type="checkbox"/>	NO	<input type="checkbox"/>
44.2.	Popunjava ocjenjivač	0	<input type="checkbox"/>	1	<input type="checkbox"/>	NO	<input type="checkbox"/>
45.1.	Popunjava ocjenjivač	0	<input type="checkbox"/>	1	<input type="checkbox"/>	NO	<input type="checkbox"/>
45.2.	Popunjava ocjenjivač	0	<input type="checkbox"/>	1	<input type="checkbox"/>	NO	<input type="checkbox"/>
45.3.	Popunjava ocjenjivač	0	<input type="checkbox"/>	1	<input type="checkbox"/>	NO	<input type="checkbox"/>
46.1.	Popunjava ocjenjivač	0	<input type="checkbox"/>	1	<input type="checkbox"/>	NO	<input type="checkbox"/>
46.2.	Popunjava ocjenjivač	0	<input type="checkbox"/>	1	<input type="checkbox"/>	NO	<input type="checkbox"/>
46.3.	Popunjava ocjenjivač	0	<input type="checkbox"/>	1	<input type="checkbox"/>	NO	<input type="checkbox"/>
47.1.	Popunjava ocjenjivač	0	<input type="checkbox"/>	1	<input type="checkbox"/>	NO	<input type="checkbox"/>
47.2.	Popunjava ocjenjivač	0	<input type="checkbox"/>	1	<input type="checkbox"/>	NO	<input type="checkbox"/>
47.3.	Popunjava ocjenjivač	0	<input type="checkbox"/>	1	<input type="checkbox"/>	NO	<input type="checkbox"/>
48.1.	Popunjava ocjenjivač	0	<input type="checkbox"/>	1	<input type="checkbox"/>	NO	<input type="checkbox"/>
48.2.	Popunjava ocjenjivač	0	<input type="checkbox"/>	1	<input type="checkbox"/>	NO	<input type="checkbox"/>
48.3.	Popunjava ocjenjivač	0	<input type="checkbox"/>	1	<input type="checkbox"/>	NO	<input type="checkbox"/>

49.1.	Popunjava ocjenjivač	0	<input type="checkbox"/>	1	<input type="checkbox"/>	NO	<input type="checkbox"/>
49.2.	Popunjava ocjenjivač	0	<input type="checkbox"/>	1	<input type="checkbox"/>	NO	<input type="checkbox"/>
49.3.	Popunjava ocjenjivač	0	<input type="checkbox"/>	1	<input type="checkbox"/>	NO	<input type="checkbox"/>
50.1.	Popunjava ocjenjivač	0	<input type="checkbox"/>	1	<input type="checkbox"/>	NO	<input type="checkbox"/>
50.2.	Popunjava ocjenjivač	0	<input type="checkbox"/>	1	<input type="checkbox"/>	NO	<input type="checkbox"/>
50.3.	Popunjava ocjenjivač	0	<input type="checkbox"/>	1	<input type="checkbox"/>	NO	<input type="checkbox"/>
51.1.	Popunjava ocjenjivač	0	<input type="checkbox"/>	1	<input type="checkbox"/>	NO	<input type="checkbox"/>
51.2.	Popunjava ocjenjivač	0	<input type="checkbox"/>	1	<input type="checkbox"/>	NO	<input type="checkbox"/>
51.3.	Popunjava ocjenjivač	0	<input type="checkbox"/>	1	<input type="checkbox"/>	NO	<input type="checkbox"/>
52.1.	Popunjava ocjenjivač	0	<input type="checkbox"/>	1	<input type="checkbox"/>	NO	<input type="checkbox"/>
52.2.	Popunjava ocjenjivač	0	<input type="checkbox"/>	1	<input type="checkbox"/>	NO	<input type="checkbox"/>
52.3.	Popunjava ocjenjivač	0	<input type="checkbox"/>	1	<input type="checkbox"/>	NO	<input type="checkbox"/>
53.1.	Popunjava ocjenjivač	0	<input type="checkbox"/>	1	<input type="checkbox"/>	NO	<input type="checkbox"/>
53.2.	Popunjava ocjenjivač	0	<input type="checkbox"/>	1	<input type="checkbox"/>	NO	<input type="checkbox"/>
53.3.	Popunjava ocjenjivač	0	<input type="checkbox"/>	1	<input type="checkbox"/>	NO	<input type="checkbox"/>
53.4.	Popunjava ocjenjivač	0	<input type="checkbox"/>	1	<input type="checkbox"/>	NO	<input type="checkbox"/>
54.1.	Popunjava ocjenjivač	0	<input type="checkbox"/>	1	<input type="checkbox"/>	NO	<input type="checkbox"/>
54.2.	Popunjava ocjenjivač	0	<input type="checkbox"/>	1	<input type="checkbox"/>	NO	<input type="checkbox"/>
54.3.	Popunjava ocjenjivač	0	<input type="checkbox"/>	1	<input type="checkbox"/>	NO	<input type="checkbox"/>
54.4.	Popunjava ocjenjivač	0	<input type="checkbox"/>	1	<input type="checkbox"/>	NO	<input type="checkbox"/>

OPĆE UPUTE

Pozorno pročitajte sve upute i slijedite ih.

Ne okrećite stranicu i ne rješavajte zadatke dok to ne odobri voditelj ispitne prostorije.

Ispit traje **150** minuta bez stanke.

Zadatci se nalaze u dvjema ispitnim knjižicama. Redoslijed rješavanja birajte sami.

Dobro rasporedite vrijeme kako biste mogli riješiti sve zadatke.

Ispred svake skupine zadataka uputa je za rješavanje. Pozorno je pročitajte.

Možete pisati po stranicama ove ispitne knjižice, ali **odgovore morate označiti znakom X na listu za odgovore**.

Na 2. stranici ove ispitne knjižice prikazan je način označavanja odgovora i način ispravljanja pogrešaka. Pri ispravljanju pogrešaka potrebno je staviti paraf (isključivo skraćeni potpis, a ne puno ime i prezime).

Upotrebljavajte isključivo kemijsku olovku kojom se piše plavom ili crnom bojom.

Kada riješite zadatke, provjerite odgovore.

Provjerite jeste li nalijepili identifikacijske naljepnice na sve ispitne materijale.

Želimo Vam mnogo uspjeha!

Ova ispitna knjižica ima 22 stranice, od toga 1 praznu.

Biologija

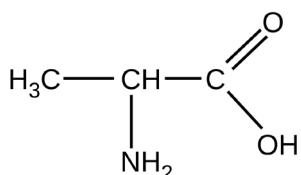
I. Zadatci višestrukoga izbora

U sljedećim zadatcima od više ponuđenih odgovora samo je **jedan** točan.

Točne odgovore morate označiti znakom X na listu za odgovore.

Točan odgovor donosi jedan bod.

1. Pozorno promotrite sliku koja prikazuje jedan tip monomera biološki važnih spojeva.



Koji od navedenih biološki važnih spojeva u sastavu sadrži monomer čija je molekula prikazana strukturnom formulom na slici?

- A. RNA
- B. mast
- C. inzulin
- D. celuloza

(1 bod)

2. Koji slijed točno prikazuje usložnjavanje nositelja nasljedne informacije eukariota?

- A. nukleosomi – DNA – kromatin
- B. DNA – kromatin – nukleosomi
- C. kromatin – DNA – nukleosomi
- D. DNA – nukleosomi – kromatin

(1 bod)

3. Pozorno promotrite sliku koja prikazuje tablicu genskoga koda (šifre).

1 \ 2	U	C	A	G	3
U	Phe	Ser	Tyr	Cys	U
	Phe	Ser	Tyr	Cys	C
	Leu	Ser	STOP	STOP	A
	Leu	Ser	STOP	Trp	G
C	Leu	Pro	His	Arg	U
	Leu	Pro	His	Arg	C
	Leu	Pro	Gln	Arg	A
	Leu	Pro	Gln	Arg	G
A	Ile	Thr	Asn	Ser	U
	Ile	Thr	Asn	Ser	C
	Ile	Thr	Lys	Arg	A
	Met	Thr	Lys	Arg	G
G	Val	Ala	Asp	Gly	U
	Val	Ala	Asp	Gly	C
	Val	Ala	Glu	Gly	A
	Val	Ala	Glu	Gly	G

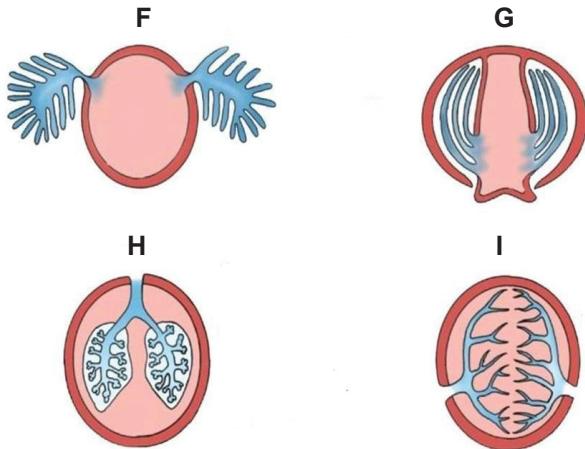
Koji je slijed nukleotida u antikodonu molekule tRNA na koju je vezana aminokiselina Met?

- A. 3' AUG 5'
- B. 3' GUA 5'
- C. 3' UAC 5'
- D. 3' CAU 5'

(1 bod)

Biologija

4. Pozorno promotrite sliku koja prikazuje usporedni shematski prikaz građe dišnih organa četiriju različitih organizama označenih slovima od **F** do **I**.



Koja od navedenih tvrdnja točno povezuje prikazane dišne organe sa životnim uvjetima organizama?

- A. Organi **H** i **I** omogućuju disanje u vodi.
- B. Organi **F** i **G** omogućuju disanje u vodi.
- C. Organi **I** i **F** omogućuju disanje na kopnu.
- D. Organi **H** i **G** omogućuju disanje na kopnu.

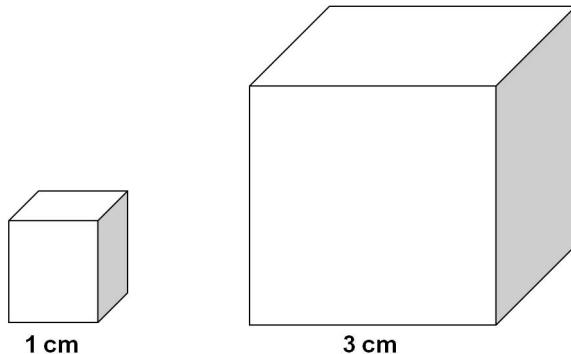
(1 bod)

5. Koja struktura održava osmotsku ravnotežu u stanici amebe?

- A. jezgra
- B. ribosom
- C. mitohondrij
- D. stezljivi mjehurić

(1 bod)

6. Pozorno promotrite sliku koja prikazuje modele kubičnih epitelnih stanica. Duljine bridova tih modela označene su na slici.



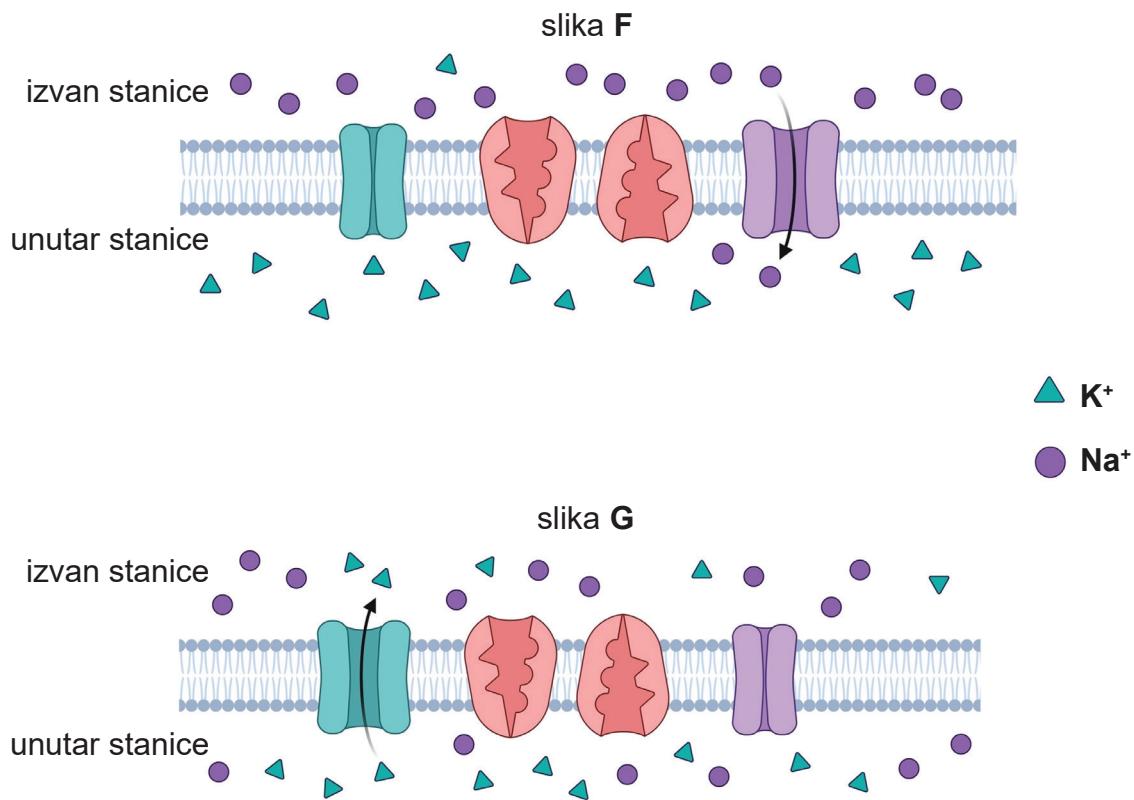
Koji od navedenih opisa odgovara modelu stanice koja manje učinkovito izmjenjuje tvari s okolišem?

- A. manja stanica jer ima manji omjer površine i volumena
- B. manja stanica jer ima veći omjer površine i volumena
- C. veća stanica jer ima manji omjer površine i volumena
- D. veća stanica jer ima veći omjer površine i volumena

(1 bod)

Biologija

7. Pozorno promotrite slike označene slovima **F** i **G** koje prikazuju dvije faze provođenja živčanoga impulsa.

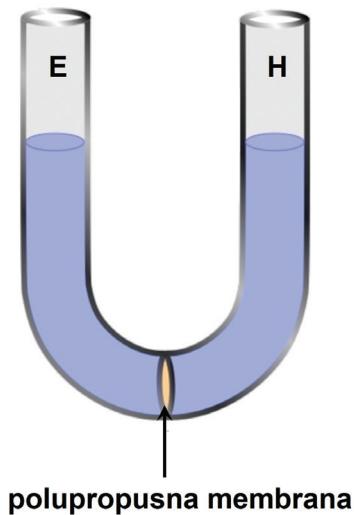


Koja slika prikazuje dio membrane živčane stanice u fazi repolarizacije?

- A. slika **F** jer aktivnim prijenosom Na^+ membranski potencijal postaje pozitivniji
- B. slika **F** jer pasivnim prijenosom Na^+ membranski potencijal postaje negativniji
- C. slika **G** jer aktivnim prijenosom K^+ membranski potencijal postaje pozitivniji
- D. slika **G** jer pasivnim prijenosom K^+ membranski potencijal postaje negativniji

(1 bod)

8. Pozorno promotrite sliku koja prikazuje cijev koju neživa polupropusna membrana bez proteinskih nosača i kanala dijeli na dva jednaka dijela (**E** i **H**). U cijevi se nalazi čista voda.



U dio cijevi označen slovom **E** dodana je glukoza. Koja se tvar kreće kroz polupropusnu membranu nakon dodavanja glukoze i kakva će biti koncentracija glukoze u dijelovima cijevi nakon uspostavljanja dinamičke ravnoteže?

- A. kreće se voda; koncentracija glukoze bit će veća u dijelu **E**
- B. kreće se glukoza; koncentracija glukoze bit će veća u dijelu **E**
- C. kreće se voda; koncentracija glukoze u dijelu **E** i dijelu **H** bit će jednaka
- D. kreće se glukoza; koncentracija glukoze u dijelu **E** i dijelu **H** bit će jednaka

(1 bod)

9. Koja tvrdnja točno opisuje promjene koncentracije kalcijevih iona i osmotskoga tlaka u krvi nastale uslijed manjka vitamina D u organizmu?

- A. Povećavaju se koncentracija kalcijevih iona u krvi i osmotski tlak.
- B. Povećava se koncentracija kalcijevih iona u krvi te se smanjuje osmotski tlak.
- C. Smanjuju se koncentracija kalcijevih iona u krvi i osmotski tlak.
- D. Smanjuje se koncentracija kalcijevih iona u krvi te se povećava osmotski tlak.

(1 bod)

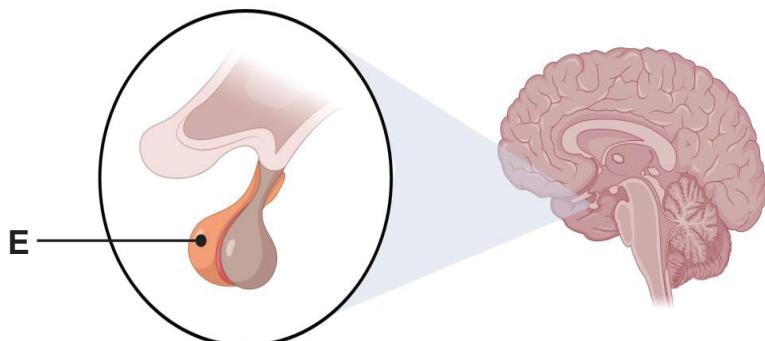
Biologija

10. Koje će krvne grupe biti krv koju liječnici trebaju dati teško ozlijedenoj osobi ako im **nije** poznata njezina krvna grupa?

- A. krvne grupe **0+**
- B. krvne grupe **0-**
- C. krvne grupe **AB+**
- D. krvne grupe **AB-**

(1 bod)

11. Pozorno promotrite sliku na kojoj je jedna žljezda označena slovom **E**.



Kojim hormonom označena žljezda izravno utječe na rast kostiju?

- A. tireotropnim hormonom (TSH)
- B. antidiuretskim hormonom (ADH)
- C. somatotropnim hormonom (STH)
- D. adrenokortikotropnim hormonom (ACTH)

(1 bod)

12. Koji od navedenih primjera pripada anatomsкој prilagodbi koja omogućuje bolje preživljavanje životinja?

- A. mitarenje perja sove kukuvije
- B. reducirane uške u morskih sisavaca
- C. sposobnost hibernacije u patuljastoga šišmiša
- D. oslobođanje antifriz proteina u krvi arktičkih riba

(1 bod)

Biologija

13. Na koji podražaj crvena moruzgva reagira izbacivanjem žarnice iz žarne stanice?
- A. na dodir
 - B. na toplinu
 - C. na svjetlost
 - D. na otopljene tvari
- (1 bod)
14. Kukavica je kukcojed, a sokol ptica grabljivica. Kako sličnost u vanjskome izgledu kukavice i sokola utječe na opstanak kukavice?
- A. Otežava joj opstanak jer teže lovi svoj plijen.
 - B. Otežava joj opstanak jer teže izbjegava predatore.
 - C. Olakšava joj opstanak jer smanjuje kompeticiju za hranu sa sokolom.
 - D. Olakšava joj opstanak jer učinkovitije podmeće jaja u gnijezda drugih ptica.
- (1 bod)
15. Koji proces dovodi do pojave morfološke sličnosti filogenetski udaljenih organizama zbog sličnih životnih uvjeta?
- A. koevolucija
 - B. sukcesivna evolucija
 - C. divergentna evolucija
 - D. konvergentna evolucija
- (1 bod)
16. U Republici Hrvatskoj postoji kampanja *Posadi drvo, ne budi panj!*. Svrha je kampanje obnoviti šumski fond na nekome staništu. Koje se od navedenih stabala sadi u Gorskome kotaru?
- A. topola
 - B. smreka
 - C. bagrem
 - D. hrast medunac
- (1 bod)

Biologija

17. Koja od navedenih biljaka prva cvjeta tijekom proljeća u listopadnoj šumi Hrvatskoga zagorja?

- A. hrast
- B. bazga
- C. šafran
- D. kesten

(1 bod)

18. Koja od navedenih vrsta biljaka ima najdominantniji gametofit?

- A. bijela jela
- B. zlatna paprat
- C. hrast medunac
- D. zvjezdasta mahovina

(1 bod)

19. Koja se od navedenih spolno prenosivih bolesti **ne može** liječiti antibioticima?

- A. sifilis
- B. gonoreja
- C. klamidijaza
- D. genitalni herpes

(1 bod)

20. Pozorno promotrite sliku na kojoj je zaokružen datum pojave menstruacije u žene s redovitim ciklusom koji traje 25 dana.

svibanj						
P	U	S	Č	P	S	N
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30	31				

U kojem je od navedenih razdoblja najveća mogućnost začeća u slučaju nezaštićenoga spolnog odnosa?

- A. od 8. svibnja do 11. svibnja
- B. od 12. svibnja do 15. svibnja
- C. od 16. svibnja do 19. svibnja
- D. od 20. svibnja do 23. svibnja

(1 bod)

21. Koja se od navedenih životinja razmnožava spolno i nespolno?

- A. uhati klobuk
- B. šumski mrav
- C. obična gujavica
- D. divovska hobotnica

(1 bod)

22. U kojih će se potomaka iskazati bolest nastala mutacijom gena kod majke koji se prenose citoplazmatskim nasljeđivanjem?

- A. samo u kćeri
- B. samo u sinova
- C. niti u jednome potomku
- D. u potomaka obaju spolova

(1 bod)

Biologija

23. Koliko molekula DNA, a koliko kromosoma sadrži stanica u profazi II ako vrijedi $2n = 30$?

- A. 30 molekula DNA, 30 kromosoma
- B. 30 molekula DNA, 15 kromosoma
- C. 60 molekula DNA, 15 kromosoma
- D. 60 molekula DNA, 30 kromosoma

(1 bod)

24. Koliko nukleotida sadrže kodoni mRNA molekule, uključujući i STOP kodon, za sintezu polipeptida koji sadrži 60 aminokiselina?

- A. 20 nukleotida
- B. 61 nukleotid
- C. 123 nukleotida
- D. 183 nukleotida

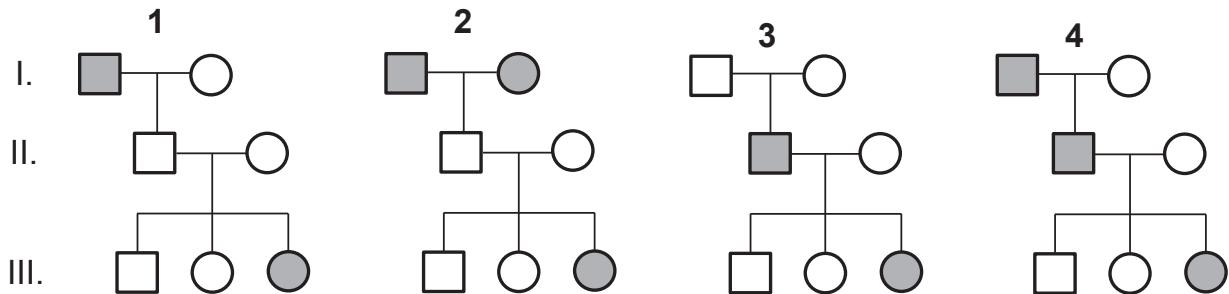
(1 bod)

25. U prvoj mejotičkoj diobi tijekom oogeneze u jednoj stanici nisu se razdvojili spolni kromosomi. Kolika je vjerojatnost da oogenetom nastane jajna stanica sastava 22+XX?

- A. 0 %
- B. 25 %
- C. 50 %
- D. 75 %

(1 bod)

26. Pozorno promotrite slike rodoslovnih stabala označenih brojevima od 1 do 4 koje prikazuju nasljeđivanje kroz tri generacije. Heterozigoti nisu posebno označeni na slici.



Koja slika prikazuje nasljeđivanje autosomnoga dominantnog svojstva?

- A. slika 1
- B. slika 2
- C. slika 3
- D. slika 4

(1 bod)

27. Krumpir je tetraploid nastao umnožavanjem kromosoma u vlastitim stanicama.

Tjelesne stanice toga krumpira sadrže 48 kromosoma.

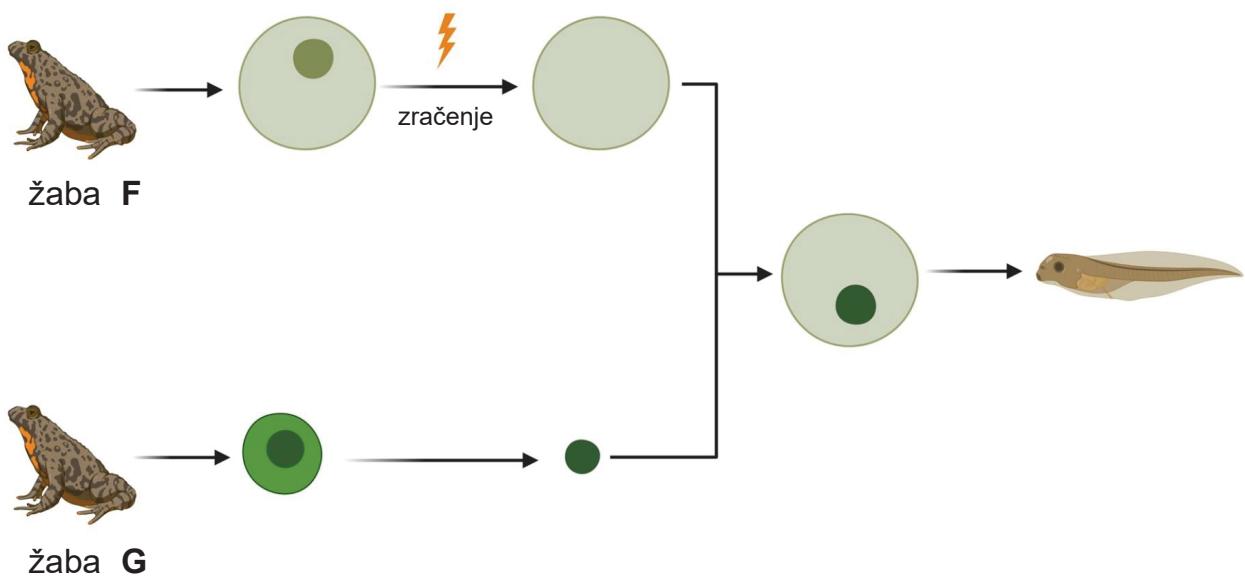
Koliko kromosoma ima u jednome monoploidnom kromosomskom setu i koliko bivalenata nastaje u mejozi?

- A. 4 kromosoma u jednome setu, 12 bivalenata
- B. 12 kromosoma u jednome setu, 12 bivalenata
- C. 12 kromosoma u jednome setu, 24 bivalenta
- D. 24 kromosoma u jednome setu, 24 bivalenta

(1 bod)

Biologija

28. Pozorno promotrite sliku koja prikazuje proces kloniranja žabe.

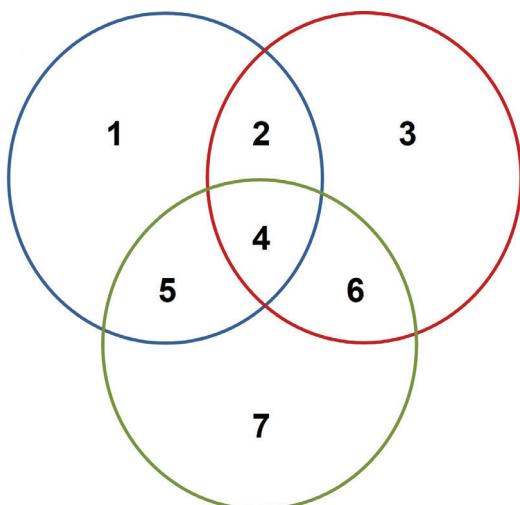


Koja žaba ima jezgre tjelesnih stanica genetski identične jezgrama stanica punoglavca i zašto?

- A. žaba F jer je kloniranjem prenesena njezina haploidna jezgra
- B. žaba F jer je kloniranjem prenesena njezina diploidna jezgra
- C. žaba G jer je kloniranjem prenesena njezina haploidna jezgra
- D. žaba G jer je kloniranjem prenesena njezina diploidna jezgra

(1 bod)

- 29.** Pozorno promotrite sliku koja prikazuje usporedbu obilježja ptice, majmuna i guštera.
 Brojevima su u Vennovu dijagramu označena obilježja organizama koja su navedena u tablici.
 Obilježje označeno brojem **3** nedostaje.



broj	obilježje organizma
1	poikilotermnost
2	zubi
3	?
4	pluća
5	nesu jaja
6	četverodijelno srce
7	perje

Koje je obilježje označeno brojem **3** na slici?

- A. dlake
- B. nečisnica
- C. rožnate ljuške
- D. zračne vrećice

(1 bod)

- 30.** Koja tvrdnja točno opisuje utjecaj dugoročnoga korištenja neke vrste antibiotika na evoluciju čovjeka i bakterija crijevne mikroflore?

- A. Korištenje antibiotika utječe na evoluciju čovjeka i na evoluciju bakterija.
- B. Korištenje antibiotika ne utječe na evoluciju čovjeka niti na evoluciju bakterija.
- C. Korištenje antibiotika ne utječe na evoluciju čovjeka, a utječe na evoluciju bakterija.
- D. Korištenje antibiotika utječe na evoluciju čovjeka, a ne utječe na evoluciju bakterija.

(1 bod)

Biologija

31. Leptir brezova grbica postoji u dvama varijetetima – svijetlih i tamnih krila. Tijekom industrijske revolucije potamnila je kora drveća i promijenio se omjer udjela dvaju varijeteta leptira.
Koja od navedenih tvrdnja točno opisuje promjenu u populaciji leptira?

- A. Povećao se udio tamnih leptira jer su bili otporniji na onečišćenje.
- B. Povećao se udio svijetlih leptira jer su bili otporniji na onečišćenje.
- C. Smanjio se udio svijetlih leptira jer su bili lakši plijen.
- D. Smanjio se udio tamnih leptira jer su bili lakši plijen.

(1 bod)

32. Koji su od navedenih parova organizama u odnosu predator – plijen na svojim prirodnim staništima?

- A. vuk i ris
- B. tuna i šaran
- C. pijavica i jelen
- D. bogomoljka i skakavac

(1 bod)

33. Koji od navedenih članova hranidbenoga lanca istoga staništa u svojem organizmu sadrži najveću koncentraciju toksina iz okoliša?

- A. žaba
- B. sova
- C. krijesnica
- D. livadna trava

(1 bod)

34. Pozorno promotrite tablicu koja prikazuje učestalost stezanja mjehurića papučice tijekom pet minuta u trima otopinama različitih koncentracija označenih slovima **F**, **G** i **H**.

otopina	broj stezanja mjehurića / min
F	2
G	1
H	4

Koja od navedenih tvrdnja točno uspoređuje uvjete u kojima je bila papučica?

- A. Otopina **F** je hipertonična u odnosu na otopinu **G**.
- B. Otopina **G** je hipertonična u odnosu na otopinu **F**.
- C. Otopina **G** je hipotonična u odnosu na otopinu **H**.
- D. Otopina **F** je hipotonična u odnosu na otopinu **H**.

(1 bod)

35. Koja od navedenih tvrdnja točno opisuje promjene koncentracija kisika i amonijevih iona u jezeru Maksimir nastale uslijed pomora velikoga broja riba?

- A. Smanjuju se koncentracije kisika i amonijevih iona.
- B. Povećavaju se koncentracije kisika i amonijevih iona.
- C. Smanjuje se koncentracija kisika, a povećava koncentracija amonijevih iona.
- D. Povećava se koncentracija kisika, a smanjuje koncentracija amonijevih iona.

(1 bod)

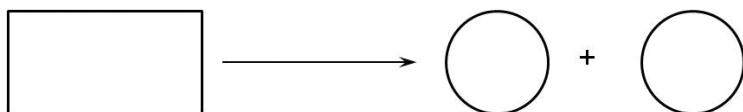
36. Koja se pretvorba energije zbivala u cijanobakterijama u praoceanima?

- A. toplinska u svjetlosnu energiju
- B. svjetlosna u kemijsku energiju
- C. kemijska u svjetlosnu energiju
- D. električna u kemijsku energiju

(1 bod)

Biologija

37. Pozorno promotrite sliku koja simbolički prikazuje neki metabolički proces u stanici. Različiti geometrijski oblici predstavljaju reaktant i produkt u tome procesu.



Koji od navedenih procesa prikazuje shema?

- A. glikolizu
- B. fotosintezu
- C. octeno vrenje
- D. sintezu ATP-a

(1 bod)

38. Pozorno promotrite tablicu koja uspoređuje obilježja izmeta dviju osoba jednakih duljina tankoga crijeva, a označenih slovima **F** i **G**. Jedna je osoba zdravoga probavila, a drugoj je uslijed bolesti promijenjena funkcionalnost tankoga crijeva.

obilježja izmeta	osoba	
	F	G
suha masa izmeta (g / dan)	42 ± 4	149 ± 33
energijska vrijednost izmeta (kJ / dan)	865 ± 92	3960 ± 978

Koja tvrdnja točno uspoređuje apsorpciju nutrijenata i funkcionalnost tankoga crijeva osoba **F** i **G**?

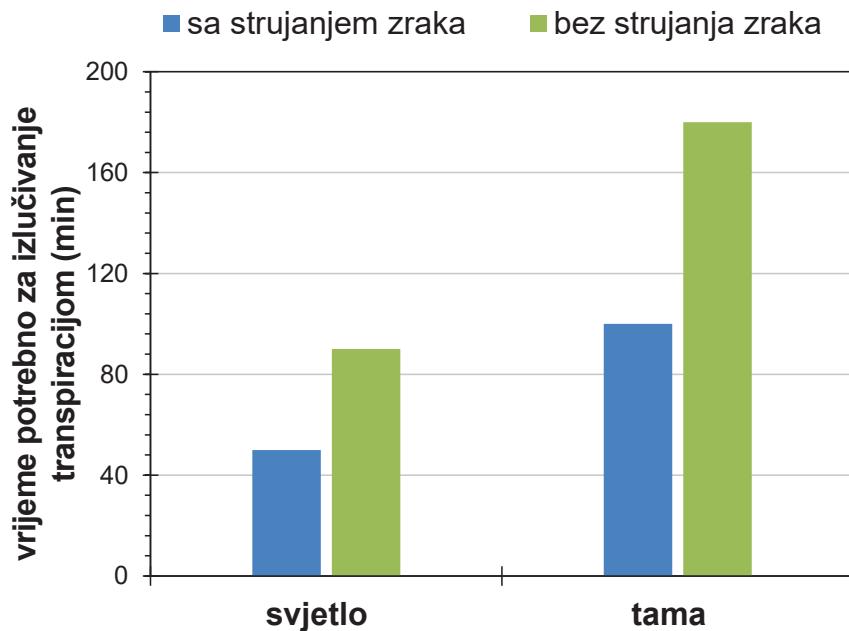
- A. Osoba **F** ima bolju apsorpciju i slabiju funkcionalnost tankoga crijeva od osobe **G**.
- B. Osoba **F** ima bolju apsorpciju i bolju funkcionalnost tankoga crijeva od osobe **G**.
- C. Osoba **F** ima slabiju apsorpciju i slabiju funkcionalnost tankoga crijeva od osobe **G**.
- D. Osoba **F** ima slabiju apsorpciju i bolju funkcionalnost tankoga crijeva od osobe **G**.

(1 bod)

39. U blizini jezera Šoderica u Podravini, u kojemu se razmnožavaju žabe krastače, prolazi prometna cesta na kojoj je istraživanjem utvrđeno njihovo povećano stradavanje. Koju bi od navedenih tvrdnja trebao sadržavati zaključak toga istraživanja?
- A. Prometnice smanjuju brojnost svih vrsta žaba u Republici Hrvatskoj.
 - B. Prometnice smanjuju brojnost svih vrsta žaba u jezeru Šoderica.
 - C. Prometnice smanjuju brojnost žaba krastača u Republici Hrvatskoj.
 - D. Prometnice smanjuju brojnost žaba krastača u jezeru Šoderica.

(1 bod)

40. Izведен je pokus kojim je istraživana ovisnost intenziteta transpiracije o strujanju zraka i svjetlosti. Mjereno je vrijeme potrebno za izlučivanje 100 mL vode transpiracijom, a ostali uvjeti bili su stalni (vlažnost, temperatura i tlak zraka). Pozorno promotrite sliku koja prikazuje ovisnost vremena potrebnoga za transpiraciju 100 mL vode o svjetlosti i strujanju zraka.



Koju hipotezu potvrđuju prikazani rezultati istraživanja?

- A. Intenzitet transpiracije bit će najveći u tami uz strujanje zraka.
- B. Intenzitet transpiracije bit će najmanji u tami bez strujanja zraka.
- C. Intenzitet transpiracije bit će najveći pri osvjetljenju bez strujanja zraka.
- D. Intenzitet transpiracije bit će najmanji pri osvjetljenju uz strujanje zraka.

(1 bod)

Biologija

Prazna Stranica